

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
Μεσογείων 14-18, 115 27 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Π. Σακελλαρίου

Τηλ.: 2107458125

Αθήνα, 19/09/2013

Fax: 2107713579

Αρ.πρωτ.: 10478

e-mail: psak@gsrt.gr

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ: 5^η Τροποποίηση του με αρ.πρωτ.7706/03-08-2011 Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» - Ε.Π. «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», όπως ισχύει μετά τις με αρ. πρωτ. 7101/11-06-2012, 11722/10-09-2012, 2446/07-03-2013 και 4018/12-04-2013 τροποποιήσεις του.

Έχοντας υπόψη :

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Το ν.1514/85 (ΦΕΚ 13/Α/8-2-85) «Ανάπτυξη της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
3. Τον ν. 2919/01 (ΦΕΚ 128/Α/25.6.2001) «Σύνδεση Έρευνας και Τεχνολογίας με την παραγωγή και άλλες διατάξεις».
4. Την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ268/Α'/31-12-11) με την οποία αναστέλλεται η ισχύς των διατάξεων του ν3653/2008(ΦΕΚ49/Α) έως 31/12/2013.
5. Τον ν.1783/1987(ΦΕΚ Α171/1987) για την «Μεταφορά τεχνολογίας εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας».
6. Τον ν.2362/1995 (ΦΕΚ 241/Α/27.11.1995) «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
7. Τον ν.2771/99 (ΦΕΚ 280/Α/16.12.1999) «Περί Ειδικών Λογαριασμών και άλλες διατάξεις».
8. Τον ν.3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (ΦΕΚ 267/Α/03-12-2007) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

9. Το ΠΔ 85/2012 (ΦΕΚ 141/Α/21-06-2012) «Ίδρυση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά και κατάργηση υπηρεσιών», όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις του από τα ΠΔ 98/2012 (ΦΕΚ160/Α/10-08-2012) και 118/2013 (ΦΕΚ 152/Α/25-06-2013).
10. Το ΠΔ 119/2013 (ΦΕΚ 153/Α/25-06-2013) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
11. Την υπ.αριθμ.90595/05-07-2013 απόφαση με θέμα «Καθορισμός αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Παιδείας και Θρησκευμάτων Κωνσταντίνο Γκιουλέκα και Συμεών Κεδίκογλου».
12. Την υπ'αριθμ.Φ908/116326/Η(ΦΕΚ418/ΥΟΔΔ/30-08-2013) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία διορίζεται ως μετακλητός Γενικός Γραμματέας, Προϊστάμενος της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο Χρήστος Βασιλάκος»
13. Την με αρ.πρωτ.17049(ΔΚΗ/Α)/1784(ΦΕΚ3546/Β'/31-12-2012) Απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού με θέμα «Μεταβίβαση στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, και στους Προϊσταμένους Διευθύνσεων και Τμημάτων της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, στον Προϊστάμενο και τους Προϊσταμένους Μονάδων της ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ του δικαιώματος να υπογράφουν «Με εντολή Υπουργού».
14. Την με αριθμ. 5439/85/14-5-85 Κοινή Απόφαση Υπουργών Οικονομικών και Έρευνας και Τεχνολογίας «Σύσταση Ειδικών Λογαριασμών στο ΥΠΕΤ και στους εποπτευόμενους από αυτό φορείς για την αξιοποίηση των κονδυλίων της έρευνας» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις με αριθ. 5056/20-5-87, 7401/11-5-88, 570/19-1-94 και 12739/9-10-00 κοινές υπουργικές αποφάσεις.
15. Τους Κανονισμούς (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου:
- 1081/2006 της 5ης Ιουλίου 2006 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1784/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
 - 1083/2006 της 11ης Ιουλίου 2006 περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
 - 1828/2006 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και του κανονισμού (ΕΚ) 1080/2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
 - Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό Ε(2007) 5634/16.11.2007 για την έγκριση του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» 2007-2013 του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού (Κωδικός CCI 2007GR05UPO002), όπως τροποποιήθηκε με την υπ.αριθμ. Ε(2011) 8228/18-11-2011 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
16. Την με αρ.πρωτ.14053/ΕΥΣ1749/27.03.08(ΦΕΚ540/Β/27-03-2008) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και τις με αρ. πρωτ. 43804/ΕΥΘΥ 2041/07.09.2009 (ΦΕΚ1957/Β/09-09-2009), 28020/ΕΥΘΥ1212/30.06.2010 (ΦΕΚ1088/Β/19-07-2010) και 5058/ΕΥΘΥ138/05-02-2013 (ΦΕΚ292/Β/13-02-3013) και 28258/ΕΥΘΥ546/27-06-2013 (ΦΕΚ 1626/Β/28.6.2013) τροποποιήσεις αυτής.

17. Τον Οδηγό Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου συγχρηματοδοτούμενων πράξεων (α.π. 37135/ΓΔΑΠΠΠ 5537/08-08-2008) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
18. Τη Συλλογική Απόφαση Έργων (ΣΑΕ) 013/8 του ΠΔΕ της ΓΓΕΤ (Κωδ. 2012ΣΣΕ01380000).
19. Την με αρ.πρωτ. 8884/31-05-2011 ανοιχτή πρόσκληση (κωδ.120) της ΕΥΔ/ΕΠΕΔΒΜ όπως ισχύει μετά την από 27/06/2011 ορθή επανάληψη και τις με αρ.πρωτ. 7192/16-05-2012 και 8338/05-06-2012 τροποποιήσεις της.
20. Την με αρ.πρωτ.22386/30-12-2011 Απόφαση ένταξης της Πράξης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» στο Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» όπως ισχύει μετά την ορθή επανάληψή της (19/01/2012).
21. Την με αρ.πρωτ. 6088/17-05-2012 Απόφαση εκτέλεσης με ίδια μέσα του Υποέργου με τίτλο «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» και α/α «01», της πράξης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (MIS 372620).
22. Την με αρ.πρωτ. ΓΓΕΤ 5349/30-05-11 Προκήρυξη της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ», όπως ισχύει μετά τις με αρ.πρωτ. 5529/01-06-11 και 7572/29-07-2011 τροποποιήσεις της.
23. Την με αρ.πρωτ. 3066/15-03-2012 απόφαση με θέμα «Έγκριση αξιολογητικής διαδικασίας Β' Φάσης και του καταλόγου των προτάσεων που εγκρίνονται προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ»», όπως ισχύει μετά τις με πρωτ.3316/21-03-2012, 6285/23-05-2012 και 10270/13-09-2013 τροποποιήσεις της.
24. Την με αρ. πρωτ. 20550/10-12-2012 (ΦΕΚ3523/Β'/31-12-2012) απόφαση, με την οποία εκχωρούνται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) αρμοδιότητες διαχείρισης πράξεων του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».
25. Την με αρ.πρωτ. 16281/12-12-2012 απόφαση με θέμα: Ένταξη πράξεων κρατικών ενισχύσεων στο Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», στο πλαίσιο της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ», όπως ισχύει μετά την με αρ.πρωτ. 2202/01-03-2012 τροποποίησή της.
26. Την υπ.αριθμ. 2/89316/0025 (ΦΕΚ2911Β'/22-12-2011) απόφαση του αν. Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Παροχή βεβαίωσης του Υπουργού Οικονομικών υπέρ δημοσίων ερευνητικών φορέων, εποπτευόμενων από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων σχετικά με τις προκαταβολές που λαμβάνουν για την εκτέλεση έργων, στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
27. Τον με αρ.πρωτ. 7706/03-08-2011 Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» όπως ισχύει μετά τις με αρ. πρωτ. 7101/11-06-2012, 11722/10-09-2012, 2446/07-03-2013 και 4018/12-04-2013 τροποποιήσεις του.
28. Το με αρ.πρωτ. 10273/13-09-2013 έγγραφο με το οποίο διαβιβάζεται στην ΕΥΔ/ΕΠΕΔΒΜ σχέδιο Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» για τη διατύπωση σύμφωνης γνώμης.
29. Την με αρ.πρωτ. ΕΥΔ/ΕΠΕΔΒΜ 19127/17-09-2013 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ/ΕΠΕΔΒΜ επί του διαβιβασθέντος σχεδίου Οδηγού Εφαρμογής.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

- 1) Τροποποιούμε τον με αρ.πρωτ. 7706/03-08-2011 Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» όπως ισχύει μετά τις με αρ. πρωτ. 7101/11-06-2012, 11722/10-09-2012, 2446/07-03-2013 και 4018/12-04-2013 τροποποιήσεις του ως προς τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Στην Ενότητα 5.2, η παράγραφος 1. «Σχέση Κύριου Ερευνητή – Δικαιούχου κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου» αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά την ημερομηνία έναρξης του έργου και καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του ο ΚΕ θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που αναγράφονται στην Ενότητα 2.1Β του παρόντος.

Στην περίπτωση που ο ΚΕ παύσει να πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις (π.χ. λόγω συνταξιοδότησης) ή αδυνατεί να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου για λόγους ανωτέρας βίας, αντικαθίσταται από νέο Επιστημονικώς Υπεύθυνο κατόπιν υποβολής αιτιολογημένου αιτήματος του Δικαιούχου.

Εάν ο ΚΕ κάνει χρήση του δικαιώματος λήψης επιστημονικής ή άλλου είδους άδειας, αναπληρώνεται προσωρινά από άλλον Επιστημονικώς Υπεύθυνο που πληροί τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της Ενότητας 2.1Β του παρόντος, εφόσον το χρονικό διάστημα της απουσίας του δεν υπερβαίνει το 1/3 της χρονικής διάρκειας του έργου. Εάν το χρονικό διάστημα είναι μεγαλύτερο, ο ΚΕ αντικαθίσταται οριστικά από νέο Επιστημονικώς Υπεύθυνο.

Το αίτημα για την προσωρινή αναπλήρωση υποβάλλει στη ΓΓΕΤ ο Δικαιούχος από κοινού με τον ΚΕ.

Η απόφαση για την αποδοχή ή μη των αιτημάτων αντικατάστασης ή προσωρινής αναπλήρωσης λαμβάνεται από τη ΓΓΕΤ μετά από εξέταση της τήρησης των όρων του παρόντος Οδηγού και την εισήγηση Επιτροπής αξιολόγησης αιτημάτων αντικατάστασης/προσωρινής αναπλήρωσης που θα συγκροτηθεί για τον σκοπό αυτό.

Σε κάθε άλλη περίπτωση το έργο διακόπτεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην Ενότητα 5.1.

Εάν ο ΚΕ αποχωρήσει από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, λόγω διορισμού του σε άλλο φορέα, δίνεται η δυνατότητα να συνεχισθεί η έρευνα, στον νέο φορέα, μετά από υποβολή αιτήματος και έγκριση της ΓΓΕΤ και υπό την προϋπόθεση ότι τόσο για τον ΚΕ όσο και για τον νέο δικαιούχο πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των Ενότητων 2.1Α και 2.1Β του παρόντος Οδηγού».

β) Στο Κεφάλαιο 8 «Καταβολή της Χρηματοδότησης», μειώνονται οι δόσεις της χρηματοδότησης από τρεις (3) σε δύο (2) και αυξάνεται το ύψος της Α' Δόσης (προκαταβολής) από το 20% στο 90% της εγκεκριμένης χρηματοδότησης.

Λόγω της ανωτέρω μεταβολής απαλείφεται το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της Ενότητας 4Α «Εξαμηνιαίες Εκθέσεις Προόδου».

2) Τα λοιπά στοιχεία του με αρ.πρωτ. 7706/03-08-2011 Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» όπως ισχύει μετά τις με αρ. πρωτ. 7101/11-06-2012, 11722/10-09-2012, 2446/07-03-2013 και 4018/12-04-2013 τροποποιήσεις του παραμένουν ως έχουν.

**Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και
Τεχνολογίας**

Δρ. Χρήστος Βασιλάκος

Επισυνάπτεται:

Ο τροποποιημένος Οδηγός Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΔΑ: ΒΛ9Θ9-ΔΒΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΗΣ «ΑΡΙΣΤΕΙΑ»

(5^η Επικαιροποίηση)

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ – ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	3
2.1 Συμμετέχοντες.....	3
2.2 Επικοινωνία	6
2.3 Νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο	6
3. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	8
4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	9
5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	11
5.1 Αναστολή / Παράταση διάρκειας / Διακοπή.....	11
5.2 Λοιπές τροποποιήσεις.....	12
6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.....	14
6.1 Χρόνος πραγματοποίησης των δαπανών	14
6.2 Λογιστική παρακολούθηση	14
6.3 Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας.....	15
6.4 Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας ανά κατηγορία δαπάνης	16
7. ΕΠΟΠΤΕΙΑ – ΕΛΕΓΧΟΣ – ΠΑΡΑΛΑΒΗ.....	22
8. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	23
8.1 Καταβολή Α' δόσης χρηματοδότησης	23
8.2 Καταβολή Β' Δόσης χρηματοδότησης (αποπληρωμή).....	23
9. ΔΙΑΚΟΠΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ - ΑΝΑΚΤΗΣΗ	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΟΡΙΣΜΟΙ.....	25

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Βασικός στόχος της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» είναι η υποστήριξη ιδιαίτερα ταλαντούχων ερευνητών εργαζόμενων στην Ελλάδα, που έχουν να επιδείξουν σημαντικά επιτεύγματα στον τομέα τους και μπορούν να συμβάλλουν στην πρόοδο της επιστημονικής γνώσης και στη διεύρυνση των οριζόντων της.

Για το σκοπό αυτό θα χρηματοδοτηθούν υψηλού επιπέδου ερευνητικά έργα που θα εκτελεσθούν από ερευνητικές ομάδες, καθοδηγούμενες από ένα Κύριο Ερευνητή (ΚΕ) ο οποίος θα προέρχεται από το επιστημονικό προσωπικό του δικαιούχου.

Η συνολική δημόσια δαπάνη που θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της 1^{ης} προκήρυξης της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» ανέρχεται στα 62.000.000€ περίπου και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΠΕΔΒΜ).

Κάθε ερευνητικό έργο θα χρηματοδοτείται μέχρι το ποσό των 600.000€ με ελάχιστο επιλέξιμο προϋπολογισμό τα 150.000€.

Ως ημερομηνία έναρξης της υλοποίησης ερευνητικού έργου ορίζεται η ημερομηνία υπογραφής της απόφασης χρηματοδότησης. Η ημερομηνία λήξης των ερευνητικών έργων δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη από την 30/09/2015.

Η Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας –Αυτοτελές Τμήμα Διαχείρισης Διαρθρωτικών Προγραμμάτων θα ασκεί, στο πλαίσιο της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ», καθήκοντα Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) με αρμοδιότητες που εξειδικεύονται στην υπ.αριθμ.20550/10-12-2012(ΦΕΚ3523/Β/31.12.2012) απόφαση εκχώρησης αρμοδιοτήτων όπως κάθε φορά ισχύει.

2. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ – ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1 Συμμετέχοντες

Α) ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Τα ερευνητικά έργα που εγκρίθηκαν προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» εκτελούνται από δικαιούχους οι οποίοι εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες φορέων:

- Ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της χώρας (πανεπιστημιακής και τεχνολογικής)
- Ερευνητικοί φορείς της χώρας¹

¹ Για τους σκοπούς της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ», ερευνητικός θεωρείται ο φορέας ο οποίος, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πληροί σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:α) έχει σαν πρωταρχικό σκοπό τη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής έρευνας και τη διάδοση των αποτελεσμάτων της με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά τεχνολογίας, β) όλα τα κέρδη που προκύπτουν επανεπενδύονται στις δραστηριότητες αυτές, τη διάδοση των αποτελεσμάτων τους ή τη διδασκαλία, γ) οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν έναν τέτοιο φορέα, πχ με την ιδιότητα μετόχων ή μελών, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό του ή στα ερευνητικά του αποτελέσματα. Η χρηματοδότηση προς τους ερευνητικούς φορείς ανέρχεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, εφόσον προκύπτει σωρευτικά ότι η ενισχυόμενη δραστηριότητα εμπίπτει στις συνήθεις πρωτογενείς

• Φορείς που σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3297/23.12.2004 δύνανται να χρηματοδοτούνται μέσω των προγραμμάτων της ΓΓΕΤ, με τους ίδιους όρους και τις προϋποθέσεις που χρηματοδοτούνται τα Α.Ε.Ι, και τα εποπτευόμενα από τη Γ.Γ.Ε.Τ. ερευνητικά κέντρα.²

Οι υποχρεώσεις των δικαιούχων συνοψίζονται στα εξής:

- α) Τήρηση της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσία και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα και μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- β) Τήρηση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη Δράση «ΑΡΙΣΤΕΙΑ», τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης και του Οδηγού Εφαρμογής, τις οδηγίες και κατευθύνσεις της ΓΓΕΤ, τους κανόνες της επιστήμης και τις θεμελιώδεις δεοντολογικές αρχές της έρευνας.
- γ) Υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του ερευνητικού έργου σύμφωνα με την περιγραφή που περιέχεται στο επισυναπτόμενο στην απόφαση χρηματοδότησης Τεχνικό Παράρτημα όσον αφορά στα στάδια εκτέλεσης και το χρονοδιάγραμμα, τα παραδοτέα ανά ενότητα εργασίας, την ανάλυση και περιγραφή του προϋπολογισμού ανά ενότητα εργασίας, παραδοτέο και κατηγορία δαπάνης, καθώς και τα λοιπά ειδικά στοιχεία της χρηματοδοτούμενης έρευνας.
- δ) Υποβολή των εκθέσεων προόδου που περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο 4 του παρόντος Οδηγού στην αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα της ΓΓΕΤ, εντός μηνός από την συμπλήρωση της αντίστοιχης περιόδου αναφοράς.
- ε) Υποβολή αναλυτικής Έκθεσης Ολοκλήρωσης του έργου, όπου θα περιγράφεται το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και το αποτέλεσμα που επιτεύχθηκε σε σχέση με το εγκριθέν, εντός μηνός από την ημερομηνία λήξης του έργου.

δραστηριότητες του ερευνητικού φορέα, οι οποίες δεν αποτελούν οικονομική δραστηριότητα. Σε περίπτωση παράλληλης άσκησης ή χρηματοδότηση δραστηριοτήτων μη οικονομικού χαρακτήρα δεν συνιστά ενίσχυση εφόσον τα δύο είδη δραστηριοτήτων, οι δαπάνες και η χρηματοδότησή τους μπορούν σαφώς να διαχωριστούν. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στην περίπτωση που το ερευνητικό έργο αφορά στην πραγματοποίηση ανεξάρτητης έρευνας για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση και επιπλέον τα αποτελέσματα που θα προκύψουν διαδίδονται ευρέως (πχ σε επιστημονικά περιοδικά, συνέδρια κλπ.) και γενικότερα καθίστανται προσίτα και προσβάσιμα στην οικεία επιστημονική κοινότητα. Ειδικά στην περίπτωση που ο ερευνητικός φορέας διεξάγει έργο βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης κατά το οποίο προκύπτουν αποτελέσματα, για να μη θεωρηθεί το τελευταίο ως άσκηση οικονομικής δραστηριότητας θα πρέπει τα αποτελέσματα αυτά να μην είναι άμεσα οικονομικά αξιοποιήσιμα και, σε κάθε περίπτωση, να διατίθενται στο ευρύ κοινό. Τυχόν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τη δραστηριότητα του ερευνητικού φορέα ανήκουν αποκλειστικά σε αυτόν, ή ακόμη και αν παρέχονται τα αποτελέσματα στη συνεργαζόμενη επιχείρηση, από την αξιοποίησή τους δεν παράγονται ωστόσο άμεσα εμπορικά προϊόντα και οφέλη στην επιχείρηση. Το ίδιο ισχύει αν τα έσοδα από οικονομικές δραστηριότητες του ερευνητικού φορέα όπως έσοδα από παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης, δημιουργίας τεχνολογικών και άλλων μορφών αξιοποίησης της παραγόμενης γνώσης, επανεπενδύονται στις πρωτογενείς δραστηριότητες του ερευνητικού φορέα.

²Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3297/2004 «Η επιστημονική έρευνα που διεξάγεται από τα Ιδρύματα της Ακαδημίας Αθηνών, το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, το Ίδρυμα Ευγενίδου, «το Ιερό Κοινόβιον Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (Ι.Κ.Ε.Θ.)», το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού και το Εθνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας εντάσσεται στη συνολική ερευνητική προσπάθεια της χώρας και τα Ιδρύματα αυτά δύνανται να χρηματοδοτούνται και μέσω των προγραμμάτων της ΓΓΕΤ, με τους ίδιους όρους και τις προϋποθέσεις που χρηματοδοτούνται τα Α.Ε.Ι, και τα εποπτευόμενα από τη Γ.Γ.Ε.Τ. ερευνητικά κέντρα.»

στ) Τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες και τα τυχόν έσοδα, σύμφωνα με τους κανόνες του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και με τρόπο που θα παρέχει πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των λογιστικών στοιχείων του έργου ώστε να επιτρέπει επαρκή διαδρομή ελέγχου και πλήρη αντιστοίχιση με τα στοιχεία που δηλώνονται στην Έκθεση Ολοκλήρωσης.

ζ) Τήρηση όλων των δικαιολογητικών εγγράφων που αφορούν την εκτέλεση της πράξης συμπεριλαμβανομένων των παραστατικών οικονομικής διαχείρισης, για όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Συμφωνίας όσο και μετά απ' αυτή, για διάστημα τριών ετών μετά την ολοκλήρωση του Ε.Π «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και τουλάχιστον μέχρι το 2020.

η) Ενημέρωση και παροχή όλων των απαιτούμενων στοιχείων στα Όργανα Ελέγχου των έργων που ορίζονται από τον ΕΦΔ (ΓΓΕΤ).

θ) Συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΔ (ΓΓΕΤ), την ΕΥΔ του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα (Αρχή Πιστοποίησης, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου κλπ) για την παροχή κάθε στοιχείου, εγγράφου ή δικαιολογητικού που κρίνεται απαραίτητο, καθώς και για τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά την πορεία υλοποίησης του έργου.

ι) Ενημέρωση της ΓΓΕΤ για κάθε συμβάν ή αλλαγή των περιστάσεων που είναι πιθανόν να επηρεάσουν την υλοποίηση του ερευνητικού έργου, καθώς και για κάθε αλλαγή που προκύπτει στη νομική του υπόσταση/εκπροσώπηση, στη δημόσια οικονομική υπηρεσία, και στα στοιχεία επικοινωνίας.

ια) Υλοποίηση ενεργειών διάχυσης των Ε&Τ αποτελεσμάτων του έργου, με ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, με παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, με επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά.

ιβ) Συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΔ (ΓΓΕΤ), την ΕΥΔ/ΕΠΕΔΒΜ ή/και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα για την παροχή κάθε στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν στο έργο ακόμα και μετά τη λήξη της πράξης ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης της πράξης καθώς και του μελλοντικού σχεδιασμού παρόμοιων πράξεων.

Β) Ο Κύριος Ερευνητής (ΚΕ) (Επιστημονικός Υπεύθυνος)

Ο Κύριος Ερευνητής αποτελεί τον Επιστημονικός Υπεύθυνο του έργου, προέρχεται από το προσωπικό του δικαιούχου και μπορεί να είναι:

- μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημίου ή
- μέλος ΕΠ ΤΕΙ ή
- Ερευνητής ερευνητικού φορέα.

Στην περίπτωση των Ερευνητικών Κέντρων Κύριοι Ερευνητές μπορούν να είναι και οι Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες (ΕΛΕ) καθώς και συνεργαζόμενα με αυτά μέλη ΔΕΠ.

Ο Κύριος Ερευνητής εκπροσωπεί τον δικαιούχο στην επικοινωνία του με τη ΓΓΕΤ, λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου από επιστημονικής πλευράς, καθοδηγεί και εκπροσωπεί την ερευνητική ομάδα σε όλες τις φάσεις υλοποίησης της έρευνας και ενημερώνει εγκαίρως τον δικαιούχο και τη ΓΓΕΤ για κάθε συμβάν ή αλλαγή των περιστάσεων που είναι πιθανόν να επηρεάσουν την εξέλιξη του έργου σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και τις προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στο οικείο Τεχνικό Παράρτημα.

Γ) Ερευνητική Ομάδα

Στην ερευνητική ομάδα μπορούν να συμμετέχουν, εκτός από τον ΚΕ, άλλοι ερευνητές που ανήκουν στο επιστημονικό προσωπικό του δικαιούχου, μεταδιδάκτορες ερευνητές, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Ανάλογα με το αντικείμενο του ερευνητικού έργου, η ερευνητική ομάδα μπορεί επίσης να συμπεριλαμβάνει και μέλη από άλλους ακαδημαϊκούς ή ερευνητικούς φορείς της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Επίσης, στην περίπτωση ερευνητικών αντικειμένων στα οποία η έρευνα διεξάγεται συνήθως σε ατομικό επίπεδο (π.χ. ανθρωπιστικές επιστήμες, μαθηματικά), η ερευνητική «ομάδα» μπορεί να απαρτίζεται μόνο από τον ΚΕ και έναν ή περισσότερους μεταδιδάκτορες ερευνητές ή/και υποψήφιους διδάκτορες ή/και μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Αν η προτεινόμενη σύνθεση της ερευνητικής ομάδας περιλαμβάνει μέλη προερχόμενα από άλλους φορείς (πλην του δικαιούχου), η συμμετοχή τους θα πρέπει να δικαιολογείται πλήρως από την προστιθέμενη αξία που συνεισφέρουν στο ερευνητικό έργο.

2.2 Επικοινωνία

Η επικοινωνία για θέματα που άπτονται της υλοποίησης - διαχείρισης του έργου θα γίνεται ανάμεσα στη ΓΓΕΤ και τον ΚΕ. Η ΓΓΕΤ δεν έχει την υποχρέωση να εξετάζει ή να απαντά σε οποιαδήποτε αιτήματα ή αλληλογραφία για το έργο που προέρχεται από οποιοδήποτε άλλο μέλος της ερευνητικής ομάδας, πέραν του ΚΕ και του νομίμου εκπροσώπου του δικαιούχου (σε περίπτωση αποχώρησης ή κωλύματος του ΚΕ).

Ο ΚΕ έχει την ευθύνη να ενημερώνει τον δικαιούχο για το περιεχόμενο της επικοινωνίας και αλληλογραφίας με τη ΓΓΕΤ.

2.3 Νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η Δράση είναι:

- ο ν.1514/85 (ΦΕΚ 13/Α/8-2-85) «Ανάπτυξη της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα,
- ο ν.3614/07«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (ΦΕΚ 267/Α/3-12-07), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
- το Π.Δ.274/2000(ΦΕΚ 225/Α/17-10-2000)«Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χρηματοδότησης (επιχορήγησης ή συνδρομής) έργων και προγραμμάτων που υποβάλλονται από βιομηχανικές ή άλλες παραγωγικές μονάδες», όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ.103/2003 (ΦΕΚ 96/Α/23-04-2003), το άρθρο 34 του ν.3259/4-8-04, το άρθρο 18 του ν.3777/2009 (ΦΕΚ127/Α/28-07-09) και το άρθρο 4 παρ.5 του ν.4156/2013 (ΦΕΚ122Α/31-05-2013),
- η με αρ. πρωτ.14053/ΕΥΣ 1749/27.03.08 (ΦΕΚ540/Β/27-03-2008) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης, όπως ισχύει μετά τις με αρ. πρωτ.43804/ΕΥΘΥ 2041/07.09.2009 (ΦΕΚ1957/Β/09-09-2009),28020/ΕΥΘΥ1212/30.06.2010(ΦΕΚ1088/Β/19-07-2010), 5058/ΕΥΘΥ138/05-02-2013 (ΦΕΚ292/Β/13-02-3013) και 28258/ΕΥΘΥ546/27-06-2013 (ΦΕΚ 1626/Β/28.6.2013) τροποποιήσεις της,

- ο Οδηγός Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου συγχρηματοδοτούμενων πράξεων (α.π. 37135/ΓΔΑΠΠΠ 5537/08-08-2008) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
- η με αρ. πρωτ. 20550/10-12-2012(ΦΕΚ3523/Β'/31-12-2012) απόφαση, με την οποία εκχωρούνται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) αρμοδιότητες διαχείρισης πράξεων του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».
- ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1784/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
- ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1083/2006 του Συμβουλίου της 11^{ης} Ιουλίου 2006 περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
- ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1828/2006 της 8^{ης} Δεκεμβρίου 2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
- ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά κατηγορία) -ΕΕ L 214/3 της 09-08-2008, Τμήμα 7, άρθρα 30-34, κρατικές ενισχύσεις για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία.

Αναφορικά με τις **απαιτήσεις δημοσιότητας**, θα πρέπει να τηρούνται οι απαιτήσεις του Κανονισμού πλαισίου της Ε.Ε (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 της Επιτροπής της 8ης Δεκεμβρίου 2006. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων των χρηματοδοτούμενων έργων (δημοσιεύσεις, κτλ), όπου θα πρέπει να αναφέρεται η πηγή χρηματοδότησης που είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)- Ευρωπαϊκή Ένωση και Εθνικοί Πόροι.

Οι δικαιούχοι οφείλουν να ενημερώνουν όλους τους συμμετέχοντες στο έργο ότι: i) η πράξη στην οποία συμμετέχουν υλοποιείται στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος, και ii) συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Η ενημέρωση πραγματοποιείται με την παράθεση των εν λόγω στοιχείων σε οποιοδήποτε έγγραφο, έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο συμπεριλαμβανομένων του παρουσιολογίου ή άλλου πιστοποιητικού χρησιμοποιείται κατά την εκτέλεση της πράξης ή παράγεται στο πλαίσιο αυτό.

Κατά την υλοποίηση των έργων θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου της Ε.Ε. [Άρθρο 16 Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006] που αφορούν στη διευκόλυνση των ΑΜΕΑ και η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

- ν.2472/97 (ΦΕΚ Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα.

3. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των ερευνητικών προτάσεων, και την έγκριση του καταλόγου των προς χρηματοδότηση έργων, ο Πίνακας με τα εγκεκριμένα ερευνητικά έργα αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ και καλούνται οι δικαιούχοι να υποβάλουν εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της εγκριτικής επιστολής τα εξής:

- 1) **Το Τεχνικό Παράρτημα του έργου³**, διαμορφωμένο κατά περίπτωση σύμφωνα με τις υποδείξεις των αξιολογητών (εφόσον υπάρχουν) με τις υπογραφές του νομίμου εκπροσώπου του δικαιούχου (Φορέα Υποδοχής) και του ΚΕ.
- 2) **Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986 (άρθρο 8)** του νομίμου εκπροσώπου του δικαιούχου στην οποία θα δηλώνεται ότι: «τα υποβαλλόμενα στοιχεία είναι ακριβή και οι προβλεπόμενες δαπάνες του ερευνητικού έργου, ή μέρος αυτών, δεν έχουν τύχει ούτε θα τύχουν χρηματοδότησης από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα της τρέχουσας ή άλλης προγραμματικής περιόδου».
- 3) **Βιογραφικά σημειώματα των μελών της ερευνητικής ομάδας και λοιπά δικαιολογητικά** που τυχόν θα απαιτηθούν προκειμένου να διαπιστωθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που αναφέρονται στην οικεία προκήρυξη για τον ΚΕ, τον δικαιούχο και τα λοιπά στοιχεία της πρότασης.

Ακολουθεί η διαπραγμάτευση μεταξύ στελεχών της ΓΓΕΤ και του ΚΕ για την οριστική διαμόρφωση του Τεχνικού Παραρτήματος του ερευνητικού έργου στη βάση της αρχικής πρότασης που κατατέθηκε, των υποδείξεων των αξιολογητών επί την τεχνική/επιστημονική και την οικονομική πλευρά της, αλλά και των προτάσεων της αρμόδιας Υπηρεσιακής Μονάδας της ΓΓΕΤ στις περιπτώσεις που απαιτούνται αποφασηφίσεις, που έχουν ως στόχο τη συμμόρφωση του έργου με τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου χρηματοδότησης.

Επισημαίνεται ότι κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύνταξης του Τεχνικού Παραρτήματος δεν επιτρέπονται ουσιώδεις αλλαγές στα στοιχεία της πρότασης που αξιολογήθηκε, πέραν εκείνων που τυχόν έχει επισημάνει η αντίστοιχη Θεματική Επιτροπή ή η ΓΓΕΤ ως απαραίτητες, είτε για τη βελτίωση της ποιότητας του έργου είτε για τη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου χρηματοδότησης.

Έτσι, δεν επιτρέπονται, τροποποιήσεις, με πρωτοβουλία του ΚΕ, που αφορούν στην ανακατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των επιμέρους κατηγοριών δαπάνης, στο φυσικό αντικείμενο του έργου ή στα κύρια μέλη της ερευνητικής ομάδας που είχαν δηλωθεί στην πρόταση και συνεπώς αποτέλεσαν αντικείμενο αξιολόγησης από την πλευρά των Θεματικών Επιτροπών.

³ Στο Τεχνικό Παράρτημα το οποίο θα επισυνάπτεται στην απόφαση χρηματοδότησης ως αναπόσπαστο τμήμα της, περιγράφεται αναλυτικά το φυσικό αντικείμενο, η επιστημονική μεθοδολογία, οι τεχνολογίες που θα χρησιμοποιηθούν, οι ενότητες εργασίας με τα αντίστοιχα παραδοτέα, οι πίνακες δαπανών κλπ.

Τονίζεται επίσης ότι κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης του Τεχνικού Παραρτήματος δεν μπορεί να αυξηθεί ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ή να μειωθεί το φυσικό αντικείμενο που έχει προκύψει από την αξιολόγηση.

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος ΚΕ δεν αποδεχθεί την ένταξη της πρότασής του, μετά από πιθανές τροποποιήσεις που έχουν ζητηθεί από τη ΓΓΕΤ, βάσει των σχολίων που διατυπώθηκαν κατά την αξιολόγηση, δικαίωμα ένταξης θα έχει η επόμενη πρόταση με την αμέσως υψηλότερη τελική βαθμολογία, σύμφωνα με τον πίνακα ιεραρχημένων προτάσεων, κοκ.

Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που ο ΚΕ δεν πληροί τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της Ενότητας 2.1Β του παρόντος κατά την ημερομηνία υπογραφής της απόφασης χρηματοδότησης.

Η ευθύνη συγκέντρωσης και υποβολής στη ΓΓΕΤ των απαιτούμενων δικαιολογητικών βαρύνει από κοινού τον ΚΕ και τον δικαιούχο.

Η ημερομηνία υπογραφής της απόφασης χρηματοδότησης αποτελεί την ημερομηνία έναρξης της υλοποίησης ερευνητικού έργου και της επιλεξιμότητας των δαπανών.

4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των εγκεκριμένων ερευνητικών έργων (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) γίνεται μέσω εκθέσεων παρακολούθησης, όπως περιγράφεται ακολούθως, χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς την απόφαση χρηματοδότησης και το επισυναπτόμενο σ' αυτήν Τεχνικό Παράρτημα.

Με βάση τις εκθέσεις αυτές θα διενεργείται η πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Κεφάλαιο 7 και θα αποφασίζεται εάν θα καταβληθεί η επόμενη δόση της χρηματοδότησης (βλ. Κεφάλαιο 8).

Την ευθύνη για τη συγκέντρωση όλων των απαιτούμενων στοιχείων, τη συμπλήρωση των εντύπων και την έγκαιρη αποστολή τους στη ΓΓΕΤ έχει ο ΚΕ σε συνεργασία με τον δικαιούχο.

Τα έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση της εξέλιξης του έργου είναι τα κάτωθι:

Α. Εξαμηνιαίες Εκθέσεις Προόδου

Οι εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου υποβάλλονται **το αργότερο μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα του εξαμήνου αναφοράς.**

Ως ημερομηνία έναρξης του πρώτου εξαμήνου υπολογίζεται η ημερομηνία έναρξης του έργου.

Οι εκθέσεις υποβάλλονται σε ηλεκτρονική και σε έντυπη μορφή και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία για την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου:

- α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του έργου που υλοποιήθηκε στο χρονικό διάστημα αναφοράς (μεθοδολογία, σχεδιασμός δοκιμών, παράθεση των αποτελεσμάτων, των μετρήσεων, επεξεργασία και συμπεράσματα).
- β) Τα παραδοτέα του φυσικού αντικειμένου που αντιστοιχούν στο εξάμηνο αναφοράς.
- γ) Τις προοπτικές για τα επόμενα στάδια, καθώς και δήλωση για κάθε σημαντική αλλαγή της επιστημονικής στρατηγικής αν συντρέχει τέτοια μεταβολή.

- δ) Τα προβλήματα που συναντά ο ΚΕ στην εκτέλεση του έργου και τις λύσεις που δόθηκαν ή προτείνονται.
- ε) Τα οικονομικά στοιχεία ανά κατηγορία δαπάνης για την αντίστοιχη περίοδο.
- στ) Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών της αντίστοιχης περιόδου που τηρούνται στον δικαιούχο, ανά κατηγορία δαπάνης, τα οποία θα συνοδεύονται απαραίτητα από τις εξοφλητικές αποδείξεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωσή τους και τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (βλ. Κεφάλαιο 6 του παρόντος Οδηγού).

Τα φωτοαντίγραφα θα έχουν αναπαραχθεί από πρωτότυπα παραστατικά που έχουν σφραγισθεί με την ένδειξη: «ΕΠΕΔΒΜ, 2007-2013 «ΑΡΙΣΤΕΙΑ»-(κωδικός του έργου)-(ακρωνύμιο του έργου)» και θα συνοδεύονται από **Υπεύθυνη Δήλωση** (ν.1599/1986, άρθρο 8) του **νόμιμου εκπροσώπου του δικαιούχου** στην οποία θα αναφέρεται ότι:

- Τα υποβαλλόμενα παραστατικά είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτοτύπων
- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση της ΓΓΕΤ
- Οι δαπάνες αφορούν αποκλειστικά το συγκεκριμένο έργο και δεν έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα ή άλλη πηγή εθνική ή κοινοτική.

Β. Τελική έκθεση Ολοκλήρωσης

Εντός χρονικού διαστήματος **30 ημερών, το αργότερο**, από την ημερομηνία λήξης του έργου υποβάλλεται, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, η Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης, η οποία περιλαμβάνει απολογιστικά στοιχεία για την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Συγκεκριμένα, η τελική έκθεση του φυσικού αντικειμένου θα περιέχει όσα στοιχεία αναφέρονται ανωτέρω στις εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου, αλλά για το σύνολο του έργου. Επιπλέον θα περιέχει στοιχεία για τον βαθμό επιτυχίας στην επίτευξη των στόχων του ερευνητικού έργου και θα περιγράφονται οι ενέργειες διάχυσης των αποτελεσμάτων του.

Έμφαση πρέπει να δοθεί στα παραδοτέα και στην σαφή περιγραφή του τελικώς επιτευχθέντος αποτελέσματος. Αν στα παραδοτέα του έργου περιλαμβάνεται κάποια μελέτη, θα πρέπει να παραδίδεται μαζί με την τελική έκθεση.

Σε περίπτωση που το παραδοτέο είναι λογισμικό, θα πρέπει να παραδίδονται όσα από τα ακόλουθα είναι τεχνικά εφικτά: ενδεικτικά αποτελέσματα για συγκεκριμένα σενάρια χρήσης, εικόνες οθονών χρήστη, αρχεία εγκατάστασης του λογισμικού σε πλατφόρμα workstation, πηγαίος κώδικας και τυχόν καλούμενες βιβλιοθήκες (οι οποίες μπορούν να είναι και σε εκτελέσιμη μορφή εφόσον δεν έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια του προγράμματος).

Τέλος, πρέπει να υποβάλλεται μια σύνοψη της πλήρους έκθεσης (στα ελληνικά και στα αγγλικά) σε μορφή κατάλληλη για δημοσίευση, όπου αναφέρονται οι στόχοι και τα συμπεράσματα του έργου.

Στην περίπτωση που η έρευνα δεν μπορεί να καταλήξει σε αποτέλεσμα με συγκεκριμένα παραδοτέα, για επιστημονικούς, ερευνητικούς ή ακαδημαϊκούς λόγους, συντάσσεται Επιστημονική Έκθεση από τον ΚΕ, η οποία υποβάλλεται μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας του δικαιούχου, στη ΓΓΕΤ προς αξιολόγηση της ερευνητικής προσπάθειας και των ενδιάμεσων παραδοτέων, καθώς και εξέταση και έγκριση των δαπανών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Σημειώνεται ότι η υποβολή των εξαμηνιαίων εκθέσεων προόδου και της τελικής έκθεσης ολοκλήρωσης είναι υποχρεωτική. Η μη υποβολή τους εμπρόθεσμα μπορεί να οδηγήσει στην διακοπή της χρηματοδότησης του έργου και στην επιστροφή της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης.

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Αλλαγή των επιμέρους στοιχείων της απόφασης χρηματοδότησης ή/και του Τεχνικού Παραρτήματος **μπορεί να αιτηθεί ο ΚΕ** εφόσον οι τροποποιήσεις συντελούν στην επίτευξη ή βελτίωση των στόχων του έργου και ακολουθούνται οι περιορισμοί που τίθενται στη συνέχεια.

Για την εξέταση οποιασδήποτε τροποποίησης απαιτείται η αποστολή έγγραφου τεκμηριωμένου αιτήματος υπογεγραμμένου από τον ΚΕ, σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος κεφαλαίου και της Ενότητας 2.2 ανωτέρω.

Τα αιτήματα τροποποίησης, εκτός αυτών που υποβάλλονται για λόγους ανωτέρας βίας, μπορούν να κατατίθενται **μία (1) φορά ανά εξάμηνο**.

Το τελευταίο αίτημα τροποποίησης θα πρέπει να κατατεθεί τουλάχιστον εξήντα 60 ημερολογιακές μέρες πριν από την ημερομηνία λήξης του έργου (η ημερομηνία υποβολής καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που θα αποδοθεί στο σχετικό εισερχόμενο έγγραφο).

Αιτήματα που δεν πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις δεν θα εξετάζονται.

Όλες οι τροποποιήσεις στοιχείων της απόφασης χρηματοδότησης και του επισυναπτόμενου σε αυτή Τεχνικού Παραρτήματος τελούν υπό την έγκριση της ΓΓΕΤ.

Τα αιτήματα θα πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας τους σε συνάρτηση με τις ανάγκες υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου του έργου.

Στην περίπτωση που η τροποποίηση επιφέρει αλλαγές σε στοιχεία του Τεχνικού Παραρτήματος θα πρέπει να υποβάλλεται σε ηλεκτρονική μορφή το ενημερωμένο Τεχνικό Παράρτημα με ευδιάκριτα σημειωμένες τις αλλαγές που επέρχονται σε σχέση με την εκάστοτε ισχύουσα διαμόρφωσή του.

Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρούσα ενότητα ή στην απόφαση χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, η ΓΓΕΤ θα επεξεργάζεται τα αιτήματα τροποποιήσεων και θα αποστέλλει τις σχετικές απαντητικές επιστολές ή και τροποποιητικές αποφάσεις, όπου απαιτείται.

Η ευθύνη για την ορθή διατύπωση των αιτημάτων και την ορθή ενημέρωση του Τεχνικού Παραρτήματος βαρύνει από κοινού τον ΚΕ και τον δικαιούχο.

5.1 Αναστολή / Παράταση διάρκειας / Διακοπή

Ο ΚΕ υποχρεούται να ενημερώνει τη ΓΓΕΤ σχετικά με οποιοδήποτε γεγονός που επηρεάζει ή καθυστερεί την υλοποίηση του έργου.

ΑΝΑΣΤΟΛΗ

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ερευνητικού έργου και μόνο για λόγους ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, που αφορούν αποκλειστικά είτε στο πρόσωπο του ΚΕ (π.χ. ασθένεια) είτε στην αντίστοιχη ερευνητική μονάδα του δικαιούχου (π.χ. σοβαρή βλάβη ερευνητικής διάταξης), ο ΚΕ μπορεί να

προτείνει την προσωρινή αναστολή της εκτέλεσης του έργου, για χρονικό διάστημα το οποίο δεν θα υπερβαίνει τους 2 μήνες.

Η αναστολή της εκτέλεσης του έργου, μετά την έγκριση της από τη ΓΓΕΤ, θα προσμετρηθεί ως παράταση της διάρκειας του έργου. Για το ανωτέρω χρονικό διάστημα της αναστολής, καμία δαπάνη δεν μπορεί να καταλογισθεί στο συγκεκριμένο έργο.

ΔΙΑΚΟΠΗ

Σε περίπτωση διακοπής του έργου για οποιονδήποτε λόγο, υποβάλλονται στη ΓΓΕΤ τα παραδοτέα που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το χρονικό σημείο της διακοπής και αφού αξιολογηθούν, περιορίζεται η συγχρηματοδότηση στις δαπάνες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και κριθεί επιλέξιμες στο πλαίσιο της ανωτέρω αξιολόγησης.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΣΗ

Εάν υπάρχουν λόγοι, εκτός του άμεσου ελέγχου του ΚΕ, για τους οποίους η υλοποίηση του έργου υστερεί του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, είναι δυνατή η παράταση της υλοποίησης του έργου, χωρίς αντίστοιχη αύξηση του προϋπολογισμού του.

Το αίτημα για παράταση θα υποβάλλεται τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν την προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης του έργου. Η σχετική αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται από σύντομη έκθεση προόδου του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (κατά το πρότυπο των εξαμηνιαίων εκθέσεων προόδου) όπου θα τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους ζητείται η χρονική παράταση.

Επισημαίνεται ότι χρονική παράταση μπορεί να δοθεί **μόνο μια φορά** και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ένα έκτο (1/6) της αρχικής χρονικής διάρκειας του έργου, υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι η νέα ημερομηνία λήξης του έργου **δεν θα είναι μεταγενέστερη της 30/09/2015**.

Κατά τη διάρκεια της χρονικής παράτασης του έργου δεν επιτρέπονται περαιτέρω τροποποιήσεις κανενός είδους.

Ο ΚΕ μπορεί να πραγματοποιήσει μικρές αλλαγές στο χρονοδιάγραμμα επιμέρους δραστηριοτήτων του έργου εφόσον κριθεί ότι απαιτούνται για την ομαλή και ποιοτική υλοποίησή του και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα επιφέρουν χρονική απόκλιση στη συνολική διάρκεια υλοποίησης.

Στην περίπτωση αυτή, ο ΚΕ έχει υποχρέωση να ενημερώσει τη ΓΓΕΤ μέσω της επόμενης Έκθεσης Προόδου. Η ΓΓΕΤ, αποφασίζει για την αποδοχή ή μη της μεταβολής μετά από εισήγηση του εμπειρογνώμονα του φυσικού αντικειμένου που διενεργεί την αντίστοιχη πιστοποίηση.

5.2 Λοιπές τροποποιήσεις

1) Σχέση Κύριου Ερευνητή – Δικαιούχου κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου

Κατά την ημερομηνία έναρξης του έργου και καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του ο ΚΕ θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που αναγράφονται στην Ενότητα 2.1Β του παρόντος.

Στην περίπτωση που ο ΚΕ παύσει να πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις (π.χ. λόγω συνταξιοδότησης) ή αδυνατεί να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου για λόγους ανωτέρας βίας, αντικαθίσταται από νέο Επιστημονικώς Υπεύθυνο κατόπιν υποβολής αιτιολογημένου αιτήματος του δικαιούχου.

Εάν ο ΚΕ κάνει χρήση του δικαιώματος λήψης επιστημονικής ή άλλου είδους άδειας, αναπληρώνεται προσωρινά από άλλον Επιστημονικώς Υπεύθυνο που πληροί τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της

Ενότητας 2.1B του παρόντος, εφόσον το χρονικό διάστημα της απουσίας του δεν υπερβαίνει το 1/3 της χρονικής διάρκειας του έργου. Εάν το χρονικό διάστημα είναι μεγαλύτερο, ο ΚΕ αντικαθίσταται οριστικά από νέο Επιστημονικός Υπεύθυνος.

Το αίτημα για την προσωρινή αναπλήρωση υποβάλλει στη ΓΓΕΤ ο δικαιούχος από κοινού με τον ΚΕ.

Η απόφαση για την αποδοχή ή μη των αιτημάτων αντικατάστασης ή προσωρινής αναπλήρωσης λαμβάνεται από τη ΓΓΕΤ μετά από εξέταση της τήρησης των όρων του παρόντος Οδηγού και την εισήγηση Επιτροπής αξιολόγησης αιτημάτων αντικατάστασης/προσωρινής αναπλήρωσης που θα συγκροτηθεί για τον σκοπό αυτό.

Σε κάθε άλλη περίπτωση το έργο διακόπτεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην Ενότητα 5.1.

Εάν ο ΚΕ αποχωρήσει από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, λόγω διορισμού του σε άλλο φορέα, δίνεται η δυνατότητα να συνεχισθεί η έρευνα, στον νέο φορέα, μετά από υποβολή αιτήματος και έγκριση της ΓΓΕΤ και υπό την προϋπόθεση ότι τόσο για τον ΚΕ όσο και για τον νέο δικαιούχο πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των Ενοτήτων 2.1Α και 2.1Β του παρόντος Οδηγού.

2) Δήλωση νέων μελών της ερευνητικής ομάδας / αντικατάσταση υπαρχόντων μελών

Κάθε μέλος της ερευνητικής ομάδας αναφέρεται ονομαστικά στο Τεχνικό Παράρτημα της απόφασης χρηματοδότησης, εκτός αν δεν έχει ακόμη οριστεί τη στιγμή της σύνταξης του Τεχνικού Παραρτήματος, οπότε δηλώνεται ειδικότητα και επίπεδο εμπειρίας,

Τα μέλη της ερευνητικής ομάδας που δεν έχουν δηλωθεί κατά την έναρξη του έργου πρέπει οπωσδήποτε να δηλωθούν ονομαστικά με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρούσας ενότητας.

Τα μέλη της ερευνητικής ομάδας μπορούν να αντικατασταθούν από άλλα άτομα με τουλάχιστον ισότιμο προσόντα σε περιπτώσεις όπου αντικειμενικά διαπιστώνεται αδυναμία απασχόλησης τους στο πλαίσιο του έργου.

Όλα τα αιτήματα που αφορούν αντικαταστάσεις υπαρχόντος προσωπικού ή δηλώσεις νέων μελών της ομάδας έργου θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά από βιογραφικό σημείωμα και ακριβή περιγραφή του αντικειμένου που αναλαμβάνεται να υλοποιηθεί στο πλαίσιο του έργου. Θα πρέπει επίσης να δηλώνονται η ημερομηνία έναρξης απασχόλησης του νέου μέλους στο έργο και η ημερομηνία αποχώρησης του μέλους που αντικαθίσταται.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για το τεχνικό ή άλλο υποστηρικτικό της έρευνας προσωπικό (βλ. Ενότητα 6.4).

3) Εσωτερική μεταφορά κονδυλίων προϋπολογισμού

Είναι επιτρεπτή η εσωτερική μεταφορά κονδυλίων προϋπολογισμού από κατηγορία σε κατηγορία δαπάνης υπό την προϋπόθεση ότι η ανωτέρω μεταφορά δεν θα αυξάνει ούτε θα μειώνει το προϋπολογισθέν για κάθε κατηγορία δαπάνης ποσό περισσότερο από το **20%** της τιμής που είχε οριστεί στην αρχική απόφαση χρηματοδότησης.

Επίσης οι ως άνω περιγραφόμενες μεταφορές δεν πρέπει να επιφέρουν αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού του έργου ούτε να οδηγούν σε υπέρβαση των ανώτατων ορίων προϋπολογισμού για κάθε κατηγορία δαπάνης.

4) Τροποποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου.

Η τροποποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αφού κατατεθεί αιτιολογημένο αίτημα στη ΓΓΕΤ, εξετασθεί από εμπειρογνώμονα και δοθεί η σχετική έγκριση.

Αλλαγές στις τεχνικές/μεθοδολογίες υλοποίησης του ερευνητικού αντικείμενου που προκαλούνται από τις συνήθειες τεχνολογικές ή άλλες εξελίξεις στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο δεν συνιστούν τροποποίηση του φυσικού αντικείμενου, εφόσον η τεχνολογική στάθμιση είναι υψηλότερη των υπαρχόντων.

Δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- μεταβολή της ημερομηνίας έναρξης του έργου ή της ημερομηνίας επιλεξιμότητας δαπανών
- οποιαδήποτε μεταβολή η οποία δεν πληροί τις προϋποθέσεις του παρόντος κεφαλαίου ή/και οδηγεί σε υπέρβαση των επιμέρους περιορισμών που έχουν τεθεί για κάθε κατηγορία δαπάνης (βλ. Ενότητα 6.4).

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

6.1 Χρόνος πραγματοποίησης των δαπανών

Το σύνολο των δαπανών του ερευνητικού έργου θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί εντός των χρονικών πλαισίων που προσδιορίζονται στην απόφαση χρηματοδότησης του (ημερομηνίες έναρξης και λήξης).

Αποδεικτικά πραγματοποίησης των δαπανών θεωρούνται τα σχετικά παραστατικά (π.χ. τιμολόγια) όπως αυτά καθορίζονται παρακάτω, στις Ενότητες 6.3 και 6.4.

Δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την έναρξη ή μετά τη λήξη του έργου δεν θεωρούνται επιλέξιμες.

Δαπάνες που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την διενέργεια του ελέγχου θα θεωρούνται μη επιλέξιμες κατά τον αντίστοιχο έλεγχο. Στην περίπτωση που αυτό συμβεί κατά τους ενδιάμεσους ελέγχους, οι δαπάνες αυτές μπορούν να υποβληθούν με την επόμενη έκθεση προόδου εφόσον έχουν εξοφληθεί. Οποιαδήποτε δαπάνη δεν έχει εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία διενέργειας του τελικού ελέγχου, κρίνεται οριστικά μη επιλέξιμη.

6.2 Λογιστική παρακολούθηση

Όσον αφορά στη διαχείριση του έργου τονίζεται ιδιαίτερα ότι είναι απαραίτητη η **τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού** στα λογιστικά βιβλία για τις δαπάνες και τα έσοδα του ερευνητικού έργου σύμφωνα με το ΕΓΛΣ.

Θα πρέπει δηλαδή να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί όπου θα φαίνονται αναλυτικά τα έσοδα και οι δαπάνες κατά κατηγορία. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των δικαιούχων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των λογιστικών στοιχείων του έργου.

Τονίζεται ότι η μη τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού για κάποιες (ή όλες τις) κατηγορίες δαπανών θα έχει ως συνέπεια να κριθούν οι σχετικές δαπάνες μη επιλέξιμες.

Όλα τα δικαιολογητικά, τα πρωτότυπα τιμολόγια και λοιπά δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την υλοποίηση των δαπανών στο πλαίσιο του έργου τηρούνται από τον δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΓΓΕΤ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Τα πρωτότυπα των παραστατικών δαπανών πρέπει να σφραγίζονται με την ακόλουθη ένδειξη: «**ΕΠΕΔΒΜ 2007-2013 «ΑΡΙΣΤΕΙΑ»-(κωδικός του έργου)-(ακρωνύμιο του έργου)**».

Τα παραστατικά που δικαιολογούν την πραγματοποίηση των δαπανών φυλάσσονται στο φάκελο οικονομικής διαχείρισης του έργου τουλάχιστον για μία τριετία μετά τη λήξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και τουλάχιστον μέχρι το 2020. Το ανωτέρω διάστημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων. Η προαναφερθείσα υποχρέωση εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο.

Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων χρηματοδότησης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Ο δικαιούχος οφείλει επίσης να ενημερώνει τη ΓΓΕΤ για τυχόν έσοδα που παράγονται κατά την υλοποίηση της πράξης ή μετά την ολοκλήρωση της πράξης καθώς και για τους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των πόρων που του διατίθενται.

Τέλος, σύμφωνα με τις Κοινοτικές Οδηγίες, αλλά και την εθνική νομοθεσία απαγορεύεται η κατάτμηση διαγωνισμών.

6.3 Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στον Κανονισμό 1081/2006 για το ΕΚΤ και στο Κεφάλαιο Ε «Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών των πράξεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3614/2007» της με αρ. πρωτ. 14053/ΕΥΣ1749/ΦΕΚ 540/Β/27.03.08 Υπουργικής Απόφασης Συστήματος Διαχείρισης όπως έχει τροποποιηθεί με τις με αρ. πρωτ. 43804/ΕΥΘΥ 2041/07.09.2009 (ΦΕΚ1957/Β/09-09-2009), 28020/ΕΥΘΥ1212/30.06.2010 (ΦΕΚ1088 /Β/19-07-2010), 5058/ΕΥΘΥ138/05-02-2013 (ΦΕΚ292 /Β/13-02-2013) και 28258/ΕΥΘΥ546/2013(ΦΕΚ 1626/Β/28.6.2013) Υπουργικές Αποφάσεις (στο εξής ΥΠΑΣΥΔ).

Για να θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να έχουν προβλεφθεί στο Τεχνικό Παράρτημα του έργου, να είναι πραγματικές και αναγκαίες και να έχουν πραγματοποιηθεί εξ' ολοκλήρου και αποκλειστικά για τις ανάγκες υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Θα πρέπει επίσης να έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του έργου και εξοφληθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία διενέργειας του τελικού ελέγχου.

Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιλέξιμες, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες δαπάνες:

- Δαπάνες προσωπικού άλλες πλην αυτών που αναφέρονται κατωτέρω

- Οι τρέχουσες λειτουργικές δαπάνες (όπως ενοίκια, λογαριασμοί ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ κτλ, διαμόρφωση χώρων, υπηρεσίες καθαρισμού, έξοδα διαχείρισης κτλ) και λοιπές έμμεσες δαπάνες.
- Δαπάνες για αποσβέσεις εξοπλισμού που δεν συνδέονται άμεσα και εξειδικευμένα με την υλοποίηση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου (π.χ. οι αποσβέσεις γενικής χρήσης εργαστηριακού εξοπλισμού, συνήθους εξοπλισμού για Η/Υ, δαπάνες σύνδεσης στο Internet, δαπάνες βιβλιοθήκης κλπ).
- Οποιοδήποτε κέρδος ή τόκοι, γενικά διατυπωμένα έξοδα, όπως κρατήσεις Ειδικών Λογαριασμών, κλπ.

Τέλος, οι προβλεπόμενες δαπάνες κάθε ερευνητικού έργου δεν θα πρέπει να τυγχάνουν χρηματοδότησης, ταυτοχρόνως, από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα ή άλλη δημόσια πηγή εθνική ή κοινοτική.

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) ισχύει ότι προβλέπεται στο άρθρο 28 ΥΠΑΣΥΔ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει, οπότε και αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωση από την αρμόδια ΔΟΥ.

Ο ΦΠΑ που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο.

6.4 Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας ανά κατηγορία δαπάνης

1) Αμοιβές προσωπικού

Οι δαπάνες αυτή της κατηγορίας μπορεί να περιλαμβάνουν:

α) Αποζημίωση του ΚΕ ή/και άλλων μελών της ερευνητικής ομάδας που πληρούν τις προϋποθέσεις της Ενότητας 2.1Β του παρόντος οδηγού.

Η αποζημίωση του ΚΕ ή/και μελών της ερευνητικής ομάδας που είναι μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων ή μέλη ΕΠ/ΤΕΙ ή Ερευνητές υπόκεινται στο ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών που προβλέπεται στο άρθρο 2 του ν.3833/2010 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Σε κάθε περίπτωση η συνολική ετήσια δαπάνη για τις αποζημιώσεις αυτής της κατηγορίας δε θα υπερβαίνει τις 40.000€.

Η αποζημίωση επιστημονικών συνεργατών που εργάζονται στο εξωτερικό δεν είναι επιλέξιμη.

β) Αμοιβές μεταδιδασκτόρων ερευνητών που θα προσληφθούν από τον δικαιούχο, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση έργου, αποκλειστικά για την υλοποίηση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου.

Οι ερευνητές αυτοί επιλέγονται από τον ΚΕ χωρίς περιορισμούς εθνικότητας, με βάση τα προσόντα που απαιτούνται για τη διεξαγωγή της έρευνας και υπό τους παρακάτω τυπικούς περιορισμούς:

- Κατοχή διδακτορικού διπλώματος.
- Προκήρυξη θέσης η οποία θα λάβει ευρεία δημοσιότητα (στη χώρα και διεθνώς).
- Κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος που θα αμείβονται από το έργο θα πρέπει να

απασχολούνται σε αυτό υπό καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης (δηλαδή δεν θα πρέπει να κατέχουν άλλη θέση).

Η συνολική απασχόληση μεταδιδακτορικών ερευνητών για όλη τη διάρκεια του έργου δε θα υπερβαίνει τα 6 χρόνια (72 ανθρωπομήνες) πλήρους απασχόλησης.

Η αμοιβή ανά ανθρωπομήνα (πληρωτέο ποσό) δε θα υπερβαίνει το ποσό των 1.600€.

Σημειώνεται ότι επιλέξιμη δαπάνη αποτελεί το σύνολο του εργοδοτικού κόστους, όπως αυτό προκύπτει από την μικτή αμοιβή προσανζανόμενη είτε με τον αναλογούντα ΦΠΑ είτε με τις εργοδοτικές εισφορές, ανάλογα με το καθεστώς απασχόλησης.

γ) Αμοιβές μεταπτυχιακών φοιτητών ή υποψήφιων διδασκόντων, η συνολική απασχόληση των οποίων για όλη τη διάρκεια του έργου δεν θα υπερβαίνει τα 6 χρόνια (72 ανθρωπομήνες) πλήρους απασχόλησης.

Η ετήσια αμοιβή τους (πληρωτέο ποσό) δεν θα υπερβαίνει το ποσό των 15.000€.

δ) Αμοιβές τεχνικού ή άλλου υποστηρικτικού της έρευνας προσωπικού του οποίου η συμμετοχή είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου. Η συνολική απασχόληση στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας δε θα υπερβαίνει τους 24 ή 36 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης, ανάλογα με τη διάρκεια του έργου.

Η μηνιαία αποζημίωση πρέπει να αντιστοιχεί στα ισχύοντα στην ελληνική αγορά για παρόμοια απασχόληση.

Στην κατηγορία αυτή μπορούν να καταλογιστούν μόνον οι δαπάνες των πραγματικών ωρών κατά τις οποίες εργάστηκαν τα ανωτέρω άτομα για την εκτέλεση εργασιών που σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο του ερευνητικού έργου.

Επισημαίνεται ότι:

α) Δεν είναι επιλέξιμες οι χρηματοδοτούμενες από τον κρατικό προϋπολογισμό ή οποιαδήποτε άλλη πηγή χρηματοδότησης δαπάνες μισθοδοσίας του τακτικού προσωπικού των δικαιούχων. Στις περιπτώσεις δικαιούχων που επιχορηγούνται για τη λειτουργία τους από τον κρατικό προϋπολογισμό, αποδεικνύεται λογιστικά ότι για τις δαπάνες αυτές δεν υφίσταται διπλή χρηματοδότηση.

β) Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των εκάστοτε αμοιβών αποτελεί η αντιστοίχησή τους με πραγματικά παραδοτέα και η ύπαρξη συμβάσεων εργασίας ή έργου στις οποίες θα εξειδικεύεται το περιεχόμενο της προσφερόμενης εργασίας-έργου σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. Οι δαπάνες προσωπικού για τις συνήθεις δραστηριότητες του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμες.

γ) Οι δαπάνες για αμοιβές του τακτικού προσωπικού στο πλαίσιο υλοποίησης της συγχρηματοδοτούμενης πράξης, όπου δεν προβλέπεται διαφορετικά από εθνικούς κανόνες, υπολογίζονται με βάση το συνολικό πραγματικό χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στην πράξη και το μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού αυτού για το δικαιούχο. Ως βάση υπολογισμού της χρονοχρέωσης (μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας) λαμβάνονται οι μεικτές τακτικές ετήσιες αποδοχές του προσωπικού, οι οποίες ανάγονται σε μεικτό ωριαίο κόστος αφού διαιρεθούν με το σύνολο των 1680 ετήσιων παραγωγικών ωρών, ανεξάρτητα κατηγορίας προσωπικού. Στις μεικτές τακτικές ετήσιες αποδοχές περιλαμβάνονται και τυχόν επιδόματα/επιμίσθια που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου.

Οι εργοδοτικές εισφορές που επιβαρύνουν το μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας είναι επιλέξιμη δαπάνη. Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της μικτής ωριαίας αμοιβής.

ε) Η απασχόληση τυχόν έκτακτου προσωπικού για τις ανάγκες της πράξης με οποιαδήποτε σχέση (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμβαση μίσθωσης έργου), γίνεται τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία και τις γενικές αρχές της συνθήκης ΕΚ και ειδικά την αρχή της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας.

στ) Οι δαπάνες για πέραν του συμβατικού χρόνου απασχόληση του τακτικού και έκτακτου προσωπικού είναι επιλέξιμες και καταβάλλονται είτε ως αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης, είτε ως πρόσθετη αμοιβή. Η ανάθεση υπερωριακής ή πρόσθετης απασχόλησης γίνεται σύμφωνα με τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις για τον δικαιούχο. Η απασχόληση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ώρες την εβδομάδα και τις τρεις (3) ώρες ημερησίως. Οι αποζημιώσεις για απασχόληση πέραν του συμβατικού χρόνου υπόκεινται στα κάθε φορά ισχύοντα ανώτατα όρια αμοιβών.

Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα αναλυτικότερα αναφέρονται στο άρθρο 32 της ΥΠΑΣΥΔ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Για την τεκμηρίωση των δαπανών που βαρύνουν τη συγχρηματοδοτούμενη πράξη και οι οποίες καταβάλλονται στο προσωπικό απαιτείται:

Α. Για το τακτικό προσωπικό του Δικαιούχου

A.1 Απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στην πράξη, τα καθήκοντά τους, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη (εντός ωραρίου, υπερωριακή απασχόληση, πρόσθετη απασχόληση).

A.2 Μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και πράξη στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.

A.3 Μισθολογικές καταστάσεις του δικαιούχου όπου εμφανίζονται εκτός των συνολικών ετήσιων αποδοχών, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού. Οι μισθολογικές καταστάσεις, θα πρέπει να είναι αρμοδίως υπογεγραμμένες και να φέρουν την σφραγίδα του δικαιούχου.

A.4 Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.

Β. Για το έκτακτο προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου.

B.1 Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας, στην οποία θα αναφέρονται, πέραν των συμβαλλομένων, το αντικείμενο της σύμβασης, η χρονική διάρκεια, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα.

B.2 Για τις περιπτώσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και πράξη στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.

B.3 Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.

B.4 Βεβαίωση παραλαβής του έργου, για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου.

B.5 Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα που απασχολείται στην πράξη με σύμβαση έργου.

B.6 Μισθοδοτική κατάσταση του φορέα για το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή για την περίπτωση συμβάσεων μίσθωσης έργου απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης όταν ο συμβαλλόμενος δεν έχει την ιδιότητα του επιτηδευματία από άλλη αιτία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ΚΒΣ.

Για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου στις δαπάνες αποζημίωσης συνυπολογίζεται και ο ΦΠΑ της σύμβασης έργου, εφόσον βαρύνει πραγματικά και οριστικά το Δικαιούχο, σύμφωνα με το άρθρο 28 της ΥΠΑΣΥΔ.

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής θεωρούνται εξοφλημένες εφόσον έχει εξοφληθεί ο εργαζόμενος, έχει αποδοθεί ο φόρος εισοδήματος, καθώς και οι σχετικές ασφαλιστικές εισφορές (όπου απαιτείται).

Στην περίπτωση συμβάσεων εργασίας υποβάλλονται, εκτός των ανωτέρω, τα αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών. Αντίστοιχα στην περίπτωση συμβάσεων έργου υποβάλλεται αποδεικτικό απόδοσης του φόρου εισοδήματος (όπου απαιτείται).

Σημειώνεται ότι στο παραστατικό της δαπάνης (ΔΠΥ κλπ) πρέπει να αναγράφεται το είδος των υπηρεσιών με τρόπο που να επιτρέπει τον επαρκή προσδιορισμό τους ή να γίνεται αναφορά της σχετικής σύμβασης. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο.

2) Δαπάνες Μετακινήσεων

Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας θα περιλαμβάνουν:

α) Μετακινήσεις στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό του ΚΕ και των υπόλοιπων μελών της ερευνητικής ομάδας, συμπεριλαμβανομένων των μεταδιδασκτόρων ερευνητών, των υποψήφιων διδασκτόρων και των μεταπτυχιακών φοιτητών για τις ανάγκες του ερευνητικού έργου, δηλαδή ενδεικτικά για :

- συμμετοχή σε συνέδρια, workshops, special schools κλπ
- συναντήσεις συνεργασίας
- έρευνα πεδίου, μετρήσεις, επιτόπια συλλογή δεδομένων κλπ

Το σύνολο των δαπανών αυτής της υποκατηγορίας δαπάνης δε θα υπερβαίνει τα 15.000€ / έτος.

β) Δαπάνες για την πρόσκληση ερευνητών από το εξωτερικό, είτε αυτοί ανήκουν στην ερευνητική ομάδα, είτε όχι.

Το σύνολο των δαπανών αυτής της υποκατηγορίας δαπάνης δε θα υπερβαίνει τα 10.000€ / έτος.

Στο πλαίσιο της κατηγορίας αυτής καλύπτονται οι δαπάνες μετακίνησης, διαμονής και η ημερήσια αποζημίωση, η οποία καθορίζεται με βάση τα προβλεπόμενα στους εσωτερικούς κανονισμούς των Αναδόχων Φορέων.

Για την αιτιολόγηση των σχετικών δαπανών απαιτούνται :

- τα εξοφλημένα παραστατικά εξόδων (εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ)
- το εξοδολόγιο υπογεγραμμένο από τον ΚΕ και τον μετακινούμενο,
- έκθεση/αναφορά στην οποία θα περιγράφεται η σκοπιμότητα και τα αποτελέσματα του ταξιδιού που πραγματοποιήθηκε, καθώς και ο συσχετισμός του με συγκεκριμένες ενότητες εργασίας και παραδοτέα.

Οι συμμετέχοντες σε συνέδριο υποχρεούνται, προκειμένου να δικαιολογηθούν οι δαπάνες μετακίνησης, να προσκομίσουν πρόγραμμα εργασιών του συνεδρίου από το οποίο να προκύπτει η συνάφεια του με το υλοποιούμενο έργο.

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για μεταφορά με ταξί, οι δαπάνες ενοικίασης αυτοκινήτων και οι δαπάνες πάρκινγκ, εφόσον υπάρχει δημόσιο μέσο μεταφοράς που καλύπτει την εν λόγω διαδρομή.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 32Α της ΥΠΑΣΥΔ, τα έξοδα μετακίνησης και η εκτός έδρας αποζημίωση του προσωπικού του δικαιούχου που συμμετέχει στο έργο αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, μέχρι τα ανώτατα όρια που ορίζονται στην προβλεπόμενη από την ΚΥΑ του άρθρου 7 παράγραφος 7 του Ν. 2860/2000, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά, εκτός εάν ορίζεται χαμηλότερο από το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των δικαιούχων.

3) Αποσβέσεις

Αφορούν «Αποσβέσεις Επίπλων και Λοιπού Εξοπλισμού» και «Αποσβέσεις Ασωμάτων Ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης» που σχετίζονται με τη συμπλήρωση της υπάρχουσας εργαστηριακής υποδομής και εξοπλισμού/λογισμικού, ώστε να καταστεί δυνατή η εκπόνηση του προτεινόμενου ερευνητικού έργου.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την ΥΠΑΣΥΔ (άρθρο 27) οι δαπάνες για την απόσβεση περιουσιακών στοιχείων τα οποία διατίθενται αποκλειστικά για τη διάρκεια μιας πράξης, είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:

- (α) εθνικές ή κοινοτικές επιχορηγήσεις δεν συνέβαλαν στην αγορά τους
- (β) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες, και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο φορέας και
- (γ) αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της συγχρηματοδοτούμενης πράξης

Οι δαπάνες για αποσβέσεις είναι επιλέξιμες αυστηρά για την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης και σε κάθε περίπτωση εντός της περιόδου συγχρηματοδότησης της πράξης.

Επιλέξιμο θεωρείται το κόστος εξειδικευμένου λογισμικού που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση (όχι τη διαχείριση) του έργου.

Το σύνολο των δαπανών αυτής της κατηγορίας δαπάνης δεν θα υπερβαίνει τα 250.000€.

4) Δαπάνες Δημοσιότητας και διάχυσης και κατοχύρωσης ερευνητικών αποτελεσμάτων

Μπορούν να περιλαμβάνουν δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, έξοδα σχετιζόμενα με την απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή κατοχύρωσης πνευματικών δικαιωμάτων⁴, posters, δαπάνες προετοιμασίας των δημοσιεύσεων, οργάνωσης και διεξαγωγής ημερίδων, δημιουργία ιστοσελίδας κλπ.

Επισημαίνεται ότι η διάχυση αποτελεσμάτων αποτελεί υποχρεωτική δραστηριότητα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητά τους αποτελεί η αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω της παρούσας δράσης με το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και με τη χρήση των σχετικών λογότυπων όπου αυτό είναι εφικτό. Γενικότερα, θα πρέπει να τηρούνται οι προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ.1828/2006 σχετικά με την ενημέρωση και τη δημοσιότητα. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει και για πιθανές ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια, περιοδικά κλπ.

Απαραίτητα παραστατικά για την εν λόγω κατηγορία δαπάνης αποτελούν:

- Τιμολόγια αγοράς υπηρεσιών / προμηθειών και αποδεικτικά εξόφλησης
- Αντίγραφα των καταχωρήσεων σε επιστημονικά περιοδικά
- Αποδεικτικά διοργάνωσης των ημερίδων, συμμετοχής σε συνέδρια κλπ (Προγράμματα Ημερίδων/Συνεδρίων, Ημερήσιες Διατάξεις, Κατάλογος Συμμετεχόντων κλπ)

Το κόστος των μετακινήσεων ειδικά για σκοπούς διάχυσης υπολογίζεται με βάση τα αναφερόμενα στην ενότητα «Δαπάνες Μετακινήσεων» ανωτέρω.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση μη τήρησης απαιτήσεων δημοσιότητας σε σχέση με την πληροφόρηση και δημοσιότητα, οι δαπάνες διάχυσης δεν θεωρούνται επιλέξιμες.

5) Συμπληρωματικές δαπάνες

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει συμπληρωματικές δαπάνες που δεν εντάσσονται στις ανωτέρω κατηγορίες, και συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του ερευνητικού έργου.

Μπορούν ενδεικτικά να αφορούν στην αγορά υλικών άμεσης ανάλωσης (π.χ. εργαστηριακά αναλώσιμα και αντιδραστήρια), εντύπων, γραφικής ύλης, αναλωσίμων Η/Υ, καθώς και άλλες δαπάνες που υποστηρίζουν την υλοποίηση του ερευνητικού έργου.

Οι δαπάνες συντήρησης/επισκευής εξοπλισμού είναι επιλέξιμες μόνο αν αφορούν εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για το έργο και αποτελούν έξοδα συντήρησης με στόχο την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του. Επιπλέον θα πρέπει να δικαιολογούνται από το χρόνο χρήσης αυτού του εξοπλισμού στο συγχρηματοδοτούμενο έργο και να συνοδεύονται από συμβόλαιο με τον ανάδοχο παροχής των υπηρεσιών όπου παρουσιάζονται αναλυτικά οι εργασίες, το κόστος της κάθε εργασίας, και το συνολικό κόστος και Τιμολόγιο - Απόδειξη πληρωμής.

Οι δαπάνες για ταχυμεταφορές (courier) είναι επιλέξιμες όταν αποδεδειγμένα σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου.

Απαραίτητα παραστατικά για την κατηγορία αυτή θεωρούνται τα τιμολόγια αγορών, και τα αποδεικτικά πληρωμών προς τους προμηθευτές.

Το σύνολο των δαπανών που εντάσσονται στις κατηγορίες με α/α «4» και «5» ανωτέρω δεν θα υπερβαίνει τις 120.000€ για τη συνολική διάρκεια του έργου.

⁴ Βλ.Υποσημείωση 1 του παρόντος Οδηγού

7. ΕΠΟΠΤΕΙΑ – ΕΛΕΓΧΟΣ – ΠΑΡΑΛΑΒΗ

Η ΓΓΕΤ, η Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα ελέγχου διατηρούν το δικαίωμα, να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου του έργου, είτε με επιτόπιες επισκέψεις στους χώρους υλοποίησης του ερευνητικού έργου (στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου) είτε μέσω εξέτασης των στοιχείων/παραδοτέων/παραστατικών και λοιπών δικαιολογητικών που υποβάλλονται στο πλαίσιο των Εξαμηνιαίων Εκθέσεων Προόδου και της Τελικής Έκθεσης Ολοκλήρωσης.

Ο δικαιούχος και ο ΚΕ θέτει απ' ευθείας στη διάθεση των ανωτέρω όλες τις λεπτομερείς πληροφορίες και τα στοιχεία που θα ζητηθούν με στόχο την επαλήθευση της ορθής υλοποίησης του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης χρηματοδότησης και της απόφασης ένταξης της πράξης.

Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και η πιστοποίηση των δαπανών θα διενεργούνται από:

- Ειδικούς εμπειρογνώμονες,
- Στελέχη της ΓΓΕΤ ή / και συνεργάτες της ΓΓΕΤ

Αντικείμενο των ελέγχων αποτελούν:

- η αξιολόγηση και επαλήθευση της προόδου που έχει επιτευχθεί όσον αφορά στην υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην απόφαση χρηματοδότησης και ο βαθμός επίτευξης των στόχων του έργου για την αντίστοιχη χρονική περίοδο·
- η πιστοποίηση της πραγματοποίησης των δαπανών και της επιλεξιμότητας τους βάσει της συσχέτισης τους με το εκτελούμενο έργο και της προόδου υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου, της συμφωνίας τους με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες και τέλος της συμβατότητάς τους με τα προβλεπόμενα στην απόφαση χρηματοδότησης, στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής και στους όρους της απόφασης ένταξης

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου συντάσσεται έκθεση πιστοποίησης η οποία αποστέλλεται στον Κύριο Ερευνητή ο οποίος οφείλει να την κοινοποιήσει στην αρμόδια υπηρεσία του δικαιούχου.

Υποβολή αντιρρήσεων

Στην περίπτωση που υπάρχει διαφωνία με τα αποτελέσματα της έκθεσης πιστοποίησης, ο δικαιούχος ή ο ΚΕ μπορούν να υποβάλουν στη ΓΓΕΤ τις αντιρρήσεις τους το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών μετά την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου στον ΚΕ.

Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής θα θεωρείται ότι οι ενδιαφερόμενοι έχουν αποδεχτεί τα αποτελέσματα και δεν θα γίνεται δεκτή η υποβολή αντιρρήσεων. Οι αντιρρήσεις θα εξετάζονται κατά περίπτωση από την επιτροπή που διενήργησε τον αντίστοιχο έλεγχο ή την επιτροπή ελέγχου αντιρρήσεων.

Όταν από τον έλεγχο διαπιστώνεται ότι το έργο δεν εκτελείται σύμφωνα με τις προδιαγραφές, ή ότι τα ως εκείνη τη στιγμή διαθέσιμα αποτελέσματα δεν εγγυώνται την επιτυχία του έργου, η αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα της ΓΓΕΤ μπορεί να εισηγηθεί τη διακοπή του έργου ή/και την επιστροφή της ήδη καταβληθείσας ενίσχυσης.

8. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η καταβολή της χρηματοδότησης γίνεται σε δύο (2) στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου.

Η πρώτη δόση αποτελεί προκαταβολή. Η δεύτερη (2^η) δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και την οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της δεν είναι προκαθορισμένο αλλά εξαρτάται από τις συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του έργου.

Η καταβολή της εκάστοτε δόσης της δημόσιας δαπάνης από τη ΓΓΕΤ γίνεται **με την κατάθεση του αντιστοίχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό που έχει δηλώσει στη ΓΓΕΤ ο δικαιούχος** και πραγματοποιείται ανάλογα με τη ροή χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Επισημαίνεται ότι απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση των έργων από το ΠΔΕ είναι η τήρηση, ενός μοναδικού τραπεζικού λογαριασμού για κάθε κωδικό έργου ΠΔΕ.

Απαγορεύεται η εκχώρηση του έργου καθώς και η εκχώρηση της απαίτησης από επιχορήγηση που προκύπτει από την απόφαση χρηματοδότησης.

8.1 Καταβολή Α' δόσης χρηματοδότησης

Η πρώτη δόση καταβάλλεται μετά την υπογραφή της απόφασης χρηματοδότησης και ανέρχεται στο 90% της εγκεκριμένης χρηματοδότησης.

Για την είσπραξη της Α' δόσης απαιτείται η υποβολή από τον δικαιούχο αθεώρητου τιμολογίου του άρθρου 12 παρ.3 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων για το αντίστοιχο ποσό και τα απαραίτητα κατά περίπτωση δικαιολογητικά.

Το ανωτέρω παραστατικό θα πρέπει να προσκομισθεί το αργότερο σε δύο (2) μήνες από τη σχετική ειδοποίηση της ΓΓΕΤ. Στην αντίθετη περίπτωση, ή εάν η ΓΓΕΤ κρίνει ότι δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες υλοποίησης μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία έναρξης του έργου, μπορεί να εξετάσει την περίπτωση διακοπής της χρηματοδότησης του έργου.

8.2 Καταβολή Β' Δόσης χρηματοδότησης (αποπληρωμή)

Η αποπληρωμή του έργου, ύψους έως και 10% της εγκεκριμένης χρηματοδότησης καταβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του έργου, την υποβολή της Τελικής Έκθεσης Ολοκλήρωσης και την πιστοποίηση του υλοποιηθέντος φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Για την είσπραξη της απαιτείται η υποβολή από τον δικαιούχο αθεώρητου τιμολογίου του άρθρου 12 παρ.3 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων για το αντίστοιχο ποσό και τα απαραίτητα κατά περίπτωση δικαιολογητικά.

Εάν κατά την ολοκλήρωση ή παύση των εργασιών του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από τον ΕΦΔ, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που του οφείλεται βάσει του πιστοποιηθέντος φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει στον ΕΦΔ τη διαφορά, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης.

Η καταβολή ή μη της αποπληρωμής καθώς και το ακριβές ποσό της αποπληρωμής ή της αχρεωστήτως καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θα αποφασίζεται μετά την πιστοποίηση του

συνολικά υλοποιηθέντος φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, την επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης και της απόφασης ένταξης της πράξης και την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης.

9. ΔΙΑΚΟΠΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ - ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Στις περιπτώσεις που δεν υποβάλλονται εμπρόθεσμα οι εκθέσεις προόδου, η Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης καθώς και τα παραστατικά δαπανών ή δε στέλνονται τα συμπληρωματικά στοιχεία που ζητούνται κατά την αξιολόγηση της πορείας του έργου από τους ελεγκτές ή όταν διαπιστωθούν σοβαρές παραβάσεις των όρων της απόφασης χρηματοδότησης ή/και της απόφασης ένταξης, η ΓΓΕΤ έχει το δικαίωμα να προχωρήσει αρχικά στην προσωρινή διακοπή της καταβολής της δημόσιας δαπάνης και εν συνεχεία στην οριστική διακοπή της και σε πράξη καταλογισμού για επιστροφή μέρους ή όλης της χρηματοδότησης σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης.

Οι διαδικασίες για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 26 του Ν.3614/2007, ορίζονται στο Κεφάλαιο Δ' της Υπουργικής Απόφασης Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ), όπως κάθε φορά ισχύει.

**Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και
Τεχνολογίας**

Δρ. Χρήστος Βασιλάκος

Επισυνάπτονται:

Παράρτημα Ι:ΟΡΙΣΜΟΙ

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται παρακάτω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα – έγγραφο που καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων.
Δράση του Ε.Π.	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από τους άξονες προτεραιότητας του ΕΣΠΑ. Κάθε δράση, μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων πράξεων ή έργων.
Πράξη του Ε.Π.	Έργο ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή με ευθύνη της σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζονται.
Έργο του ΕΠ	Έργο που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι συγκεκριμένης πράξης.
ΕΥΔ/ΕΠΕΔΒΜ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
Ε.Φ.Δ.	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης. Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή υπηρεσία, η οποία ενεργεί υπό την ευθύνη διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης και εκτελεί καθήκοντα για λογαριασμό μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν έργα.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός που εκτελεί έργο και λαμβάνει δημόσια ενίσχυση. Είναι ο τελικός αποδέκτης της δημόσιας δαπάνης.
Ενίσχυση/Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων/ έργων.
Ιδία συμμετοχή	Η διαφορά της δημόσιας δαπάνης από τον συνολικό προϋπολογισμό έργου/ πράξης και η οποία καταβάλλεται από τους δικαιούχους.
Κύριος Ερευνητής / Επιστημονικώς Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της κοινοτικής ή/και της εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη.
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από το λαβόντα.
----------	---